

PANORAMA

P O W I A T U

NR 1/2020 (188)

SAMORZĄD | SPOŁECZEŃSTWO | GOSPODARKA | ZDROWIE | EDUKACJA | HISTORIA | WYDARZENIA

Wywiad ze Starostą Lubelskim
Zdzisławem Antoniem str. 4

Czym jest koronawirus?
Zasady postępowania str. 18

Wielkie otwarcie fabryki
Varroc Lighting Systems str. 3

ISSN 1509-0655

Spis treści

■ GOSPODARKA	
▪ Wielkie otwarcie fabryki Varroc Lighting Systems	3
■ SAMORZĄD	
▪ Wywiad ze Starostą Lubelskim	4
▪ Nieodpłatna pomoc prawna na terenie powiatu lubelskiego	7
▪ Cyfryzacja zasobów geodezyjnych województwa lubelskiego na finiszu	8
■ SPOŁECZEŃSTWO	
▪ Dobre kwalifikacje dają pracę...	10
▪ Barometr zawodów 2020	12
▪ Planowanie kariery zawodowej - jak zrobić to dobrze?	13
■ ZDROWIE	
▪ Nowe karetki w SP ZOZ Nr 1 w Bełżycach	15
▪ Nowa Poradnia w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Jabłonce	16
▪ Czym jest koronawirus?	18
■ EDUKACJA	
▪ Zajęcia pełne uśmiechu w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bychawie	20
■ HISTORIA	
▪ Sanitariuszka „Lidia” z 14 Placówki AK Krężnica Jara	22

DWUMIESIĘCZNIK SPOŁECZNO-KULTURALNY
GMIN I POWIATU LUBELSKIEGO

www.powiat.lublin.pl/panorama

POWIAT LUBELSKI
znajdź nas na Facebooku

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Lublinie, ul. Spokojna 9, 20-074 Lublin, tel. 81 52 86 659, fax 81 52 86 601, redaktor@powiat.lublin.pl

Zespół redakcyjny: dr Katarzyna Nowosad | **Skład i druk:** Arcana Polska, kom. 509 170 015

Zdjęcie na okładce: fresk pt. „Spotkanie Marii Magdaleny z Chrystusem” z wnętrza budynku konwentu San Marco we Florencji wykonany przez Fra Angelico ok. 1450 r.

Zdjęcia bez oznaczenia autora pochodzą z archiwum Starostwa Powiatowego w Lublinie.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamawianych oraz zastrzega sobie prawo do skracania artykułów i zmiany ich tytułów.

Nakład: 2000 egz.

Wielkie otwarcie fabryki Varroc Lighting Systems

Artur Rumiński

26 marca 2020 r. w Niemcach - Powiat Lubelski nastąpiło otwarcie zakładu produkcyjnego Varroc Lighting Systems. Firma Varroc to jeden z największych na świecie producentów oświetlenia do wielu typów samochodów osobowych i dostawczych. W lampy tej firmy wyposażone są samochody takich światowych marek jak: Volkswagen, Audi, Bentley, Fiat, Jaguar czy Tesla.

W uroczystościach otwarcia zakładu brali udział przedstawiciele najwyższego kierownictwa firmy na czele z Stephanem Védie, prezesem i dyrektorem generalnym VLS oraz Tarang Jain dyrektorem zarządzającym VLS. Realizatora obiektu, firmę Panattoni reprezentowała Dorota Jagodzińska-Sasson dyrektor generalny. Ze strony Powiatu Lubelskiego uczestniczył Artur Rumiński sekretarz. W uroczystościach wzięli również udział Krzysztof Urbaś wójt Gminy Niemce oraz przedstawiciele lokalnych władz samorządowych i Miasta Lublin. W roli gospodarza wystąpił Artur Grudzień dyrektor fabryki.

Stephane Védie podczas otwarcia powiedział, że inwestycja w nową fabrykę to kolejny krok w globalnym rozwoju firmy. Pozwoli na utrzymanie konkurencyjności w branży. Strategiczne położenie zakładu w regionie lubelskim, który jest zapleczem wykwalifikowanych pracowników, pozwoli na dalsze dostarczanie klientom innowacyjnych produktów wysokiej jakości w konkurencyjnej cenie.

Do końca roku w nowej fabryce docelowo powstanie około 400 miejsc pracy. Poza stanowiskami produkcyjnymi firma szuka ekspertów z wyższym wykształceniem technicznym i osób, które chcą się rozwijać zawodowo w obszarze technicznym. Żeby zadbać o przyszłe kształcenie odpowiednich kadr firma nawiązała współpracę z Zespołem Szkół w Niemcach.

Nowo powstała fabryka ma 25 tys. mkw. powierzchni. Jest zrobotyzowana i wyposażona w specjalistyczne maszyny produkcyjne, lakiernię, napyłarki do metalizowania i specjalistyczne linie montażowe. Powstają w niej lampy przednie różnych typów. Docelowa, roczna wydajność produkcyjna szacowana jest na 3,6 mln sztuk.

Podstawową przyjętą wytyczną projektową zakładu jest ergonomia procesów wytwarzania pozwalająca na osiągnięcie najwyższego poziomu wydajności, pozwalająca jednocześnie na elastyczność i zmienność produkcji. Jednym z innowacyjnych rozwiązań wdrożonym w no-

wym zakładzie jest tzw. Wirtualna Fabryka 4K, która została opracowana przez inżynierów Varroc. Program organizuje komunikację online w procesach produkcji, w czasie rzeczywistym.

Nowo otwarty zakład jest drugą, po zrealizowanym pod koniec 2017 r. Centrum Inżynierii w Krakowie, lokalizacją firmy w Polsce i dwunastą fabryką Varroc na świecie. Centrala firmy znajduje się w amerykańskim Plymouth. Firma zatrudnia ponad 8500 pracowników w 17 oddziałach na całym świecie.

Znaczącą rolę w procesie przygotowania inwestycji do realizacji odegrał Powiat Lubelski i pracownicy Starostwa Powiatu w Lublinie prowadzący opiekę administracyjną nad tym kluczowym projektem. Tempo przeprowadzonych prac oraz wynik współpracy z inwestorami pokazują profesjonalizm i efektywność współdziałania samorządu z inwestorami. Stanowi przykład dla kolejnych realizacji, możliwości dalszego rozwoju i wskazuje kolejne potencjały inwestycyjne.

Ostatnio Powiat Lubelski jest bardzo aktywny w sferze pozyskiwania i tworzenia nowych innowacyjnych projektów gospodarczych. W porozumieniu z Instytutem Elektrotechniki w Warszawie tworzone jest Biuro Konstrukcyjno Wdrożeniowe Automotive w Piotrowicach. W najbliższym czasie zostanie otwarty Inkubator Przetwórstwa Pszczelańskiego w Pszczelej Woli. Aby dalej rozwijać współpracę gospodarczą, w najbliższym czasie uruchomi swoją działalność Powiatowe Biuro Biznes Lubelskie. Będzie się ono zajmowało pozyskiwaniem inwestorów oraz koordynacją ich projektów w oparciu o rozwiązania strategiczne i planistyczne Województwa i Powiatu Lubelskiego - wylicza Artur Rumiński. Wszystkie omawiane projekty są ściśle powiązane z procesami edukacyjnymi i wdrażaniem nowych, potrzebnych gospodarczo kierunków kształcenia w naszych szkołach. Powiat Lubelski zaczyna szeroko wykorzystywać swój potencjał i przewagi konkurencyjne.

WYWIAD ZE STAROSTĄ LUBELSKIM Zdzisławem Antoniem

Katarzyna Nowosad

■ **Panie Starosto, rok 2019 był pierwszym rokiem pracy dla nowego Zarządu Powiatu Lubelskiego. Jak ocenia Pan ten rok?**

Oceniam bardzo dobrze. Udało się nam wejść w rolę zarządzających Powiatem bez większych zakłóceń. Odnoszę wrażenie, że nie było większych problemów. To jest zwykle kłopot jak się zmienia zarządzający w jakiegokolwiek instytucji. Pojawiają się zawirowania, nagłe zmiany, problemy osobowe. Tutaj takiej sytuacji nie było. Jeśli chodzi o sam proces inwestycyjny to zadania, które były w trakcie realizacji - kontynuowaliśmy. Świadczenie usług administracyjnych jest realizowane bez dodatkowych problemów. Moja misja, bo tak postrzegam swoją pracę, to dążenie do usprawnienia funkcjonowania wszystkich jednostek organizacyjnych Powiatu oraz zabiegania wspólnie z gminami i mieszkańcami Powiatu o podniesienie poziomu życia. Z tym, że jak się chce coś polepszać, usprawniać, to trzeba wiedzieć jak to robić. Byłem radnym powiatu przez ostatnie cztery lata, więc widziałem pewne mankamenty, które trzeba usunąć. Wiedziałem też, że obejmując urząd Starosty, trzeba to poukładać sobie logicznie, by wiedzieć, do czego się zmierza. Są pewne kluczowe obszary funkcjonowania Powiatu, które trzeba doskonalić, między innymi po to, by usługi jakie świadczy Powiat były realizowane jak najlepiej. Wymieniając te obszary zacznę od edukacji. Mamy obecnie sześć zespołów szkół ponadpodstawowych. Naszym zadaniem, jeśli chodzi o edukację jest dbanie o maksymalnie wysoki poziom kształcenia i wychowania. Od początku działamy w tym kierunku, by tę misję realizować. Bardzo zależy nam, by każda szkoła była taką „wyjątkową marką” i była kojarzona pozytywnie z konkretnymi kompetencjami, które można nabyć podczas kształcenia. Chodzi nie tylko o to, by nie dać się konkurencji miasta Lublin. Tutaj potrzeba naprawdę dużo wysiłku, by nie dochodziło do likwidacji szkół. W ostatnich latach połączone zostały dwie szkoły w Bełżycach i w 2019 roku zlikwidowaliśmy szkołę w Niedrzwicy Dużej. Był to skutek problemów z rekrutacją uczniów od wielu lat. Aby utrzymać obecny stan posiadania i potencjał kształcenia młodzieży, trzeba zadbać o markę każdej ze szkół. To zadanie dyrektorów i Wydziału Edukacji, Promocji i Spraw Społecznych

w Starostwie. Marka ma być znana, o szkołach ma się mówić w kontekście pozytywnym, tj. że wyróżniają się kierunkami kształcenia, a absolwenci znajdują pracę na rynku, albo też, że uczelnie biją się o takich absolwentów. O to chodzi w całym obszarze edukacyjnym.

■ **W związku z tym, że szkoły mają budować swoją markę, wychodzić naprzeciw uczniom z nową ofertą edukacyjną, a co za tym idzie, również stworzyć nową bazę dydaktyczną, czy planuje Pan jakieś środki finansowe na ten cel?**

Jeżeli planuje się takie zadania to z pewnością muszą się znaleźć środki na to. One nie pochodzą tylko z subwencji i dochodów Powiatu. Musimy wspólnie z dyrektorami tychże szkół szukać zewnętrznych źródeł finansowania np. z projektów/programów unijnych dedykowanych rozwojowi kształcenia w Polsce. Takie są i będziemy o nie aplikować, ponieważ z dochodów własnych Powiatu nie jesteśmy w stanie wszystkiego sfinansować. Najważniejsze teraz, by każda szkoła miała spójny program rozwoju marki z rozpisanymi dla siebie zadaniami w konkretnym czasie i wszystkie siły i środki powinny być podporządkowane realizacji wyznaczonych celów i zadań. Na przykład, Parę tygodni temu podpisaliśmy umowę na wynajem wolnych pomieszczeń w naszej szkole w Piotrowicach z Instytutem Elektrotechniki w Warszawie, który to Instytut ulokuje w szkole biuro badawczo – rozwojowe. To ważna dla nas rzecz. Celem Instytutu jest praca nad nowymi wynalazkami niezwykle innowacyjnymi związanymi z motoryzacją. Jeśli to wszystko się uda, będzie to również duża szansa rozwoju dla szkoły. Wspólnie z Urzędem Marszałkowskim będziemy realizować projekty, które poprzez promocję pszczelarstwa będą wzmacniać, odbudowywać markę Szkoły w Pszczelej Woli.

■ **Które jeszcze obszary funkcjonowania Powiatu chciałby Pan usprawnić?**

Kolejny obszar to usługi administracyjne. Powiat ma tutaj dość szeroki wachlarz zadań. Począwszy od usług realizowanych przez Wydział Architektoniczno-Budowlany, po zadania realizowane przez Wydział Komunikacji,

Wydział Geodezji, czy Wydział Ochrony Środowiska. To typowe obszary usług administracyjnych. Nasza rola i duża odpowiedzialność, by nad tym wszystkim czuwać. Pracownicy Starostwa pełnią ważną rolę wobec ludzi przychodzących do Starostwa w celu załatwienia jakiejś konkretnej sprawy. Zadaniem pracowników jest nie tylko kierować się przepisami prawa ale również pełnić rolę doradcą w stosunku do petenta. I ta strona doradcza jest niezwykle ważna. Urzędnik nie może przyjmować postawy, że jest górą bo więcej wie, a raczej, że w związku z tym, że więcej wie, musi pomóc petentowi, by sprawa była załatwiona szybko i dobrze. Na tym polega budowanie kultury organizacyjnej naszego Starostwa. Musze powiedzieć że nie jest z tym źle. Generalnie takie nastawienie było i jest, ale trzeba zwracać uwagę na to, że takie jest nasze zadanie wobec klientów. To my służymy naszym mieszkańcom, a nie odwrotnie.

Następny obszar to utrzymanie dróg i inwestycje drogowe. To coś, co mieszkańcy widzą. Poprzedni Zarząd realizował w ostatnim czasie dwie duże inwestycje drogowe z megaprojektu dla wszystkich powiatów naszego województwa pod nazwą „Wygodniej, szybciej, bezpieczniej”. Pierwsza to rozbudowa drogi nr 2259 od ul. Lubelskiej w Bełżycach przez Strzeszkowice i Krężnicę Jarą do ulic Krężnickiej i Żeglarskiej w Lublinie na odcinku od Strzeszkowic do granic Lublina z wyłączeniem fragmentu pod budowę nowej trasy S19, a druga to droga nr 2219 odcinek trasy od węzła Nałęczów przy nowej S17. To były dwa dość kosztowne zadania inwestycyjne, które kończyliśmy, ale przy okazji sporo było analiz dotyczących m.in. zreorganizowania bieżącego utrzymania 800km dróg powiatowych. Jest już pomysł jak to funkcjonowanie usprawnić. W 2019 roku kończyliśmy inwestycje wcześniej rozpoczęte ale również złożyliśmy propozycje budowy/przebudowy dróg do Rządowego Programu Dróg Samorządowych. Długa była dyskusja, które trasy wybrać, bo potrzeb jest dużo. Udało się nam porozumieć w całości z Radą Powiatu i wybrano pięć dróg. Na pierwsze dwie drogi dostaliśmy już pozytywne decyzje. Są po przetargach, w trakcie realizacji, w tym roku będziemy je kończyć. Mowa tu o przebudowie drogi powiatowej nr 2288 Kiełczewice – Leśniczówka – Bychawa i przebudowie ciągu komunikacyjnego obejmującego drogi powiatowe nr 2236 i 2238 na terenie gminy Bełżyce i Wojciechów. Łącznie to ponad 15 km. Pozostałe trzy drogi czekają na decyzje rządowe, ponieważ jest to długa procedura wyłaniania tych samorządów, które mają otrzymać dofinansowanie i w jakiej wysokości. Chodzi tu o przebudowę drogi na odcinku Bełżyce - Krężnica Okrągła, Głusk - Dominów, Bychawa - Wysokie. W ubiegłym roku, dbając o bezpieczeństwo mieszkańców, skupiliśmy się na budowie chodników. Zrealizowaliśmy 9 inwestycji

w gminach. Na to jest coraz większe zapotrzebowanie, ale jak wszystko kosztowne, dlatego trzeba znaleźć źródła finansowania. Kluczem do realizacji tych inwestycji jest porozumienie z gminami. Chciałbym w tym miejscu podziękować władzom wszystkich gmin naszego Powiatu za wsparcie finansowe inwestycji drogowych.

Są jeszcze dwa ważne obszary usług tj.: opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

Mamy w powiecie dwa Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej: w Bychawie i Beżycach. Na samym początku przejęcia zarządu wiedzieliśmy, że jest duży problem z jednym z nich tj. z SP ZOZ-em w Bychawie. Pamiętam z poprzednich lat pracy w Radzie Powiatu, jak szpital w Bychawie nieustannie się zadłużał. SP ZOZ NR 1 w Beżycach nie generował takich strat. Problem zatem w ZOZ w Bychawie był wewnętrzny, związany z zarządzaniem szpitalem. Program naprawczy przygotowany przez poprzedniego dyrektora był nie do przyjęcia, więc dbając o przyszłość tego Zakładu, zaistniała konieczność odwołania dyrektora. Nowy program naprawczy został zaproponowany przez nowego dyrektora i jest programem, który rokuje, że szpital przynajmniej nie będzie się dalej zadłużał. Ale realizacja całego programu naprawczego potrwa wiele lat, co będzie wymagało podejmowania często trudnych decyzji. Pierwsze efekty widać po wstępnym rachunku zysków i strat za 2019 rok. Trzeba pamiętać również, że Zakłady Opieki Zdrowotnej to nie tylko szpitale, ale też ośrodki zdrowia i podstawowej opieki zdrowotnej i należy w nie również inwestować. Dla Bychawy zaplanowaliśmy pewne nakłady inwestycyjne na ten rok. Jeśli chodzi o SP ZOZ Nr 1 w Beżycach, to czeka go przebudowa bloku operacyjnego w ramach środków unijnych. Powiat dołoży do tego zadania 1,5 mln złotych. Wartość kosztorysowa tej inwestycji to około 6,5 mln złotych. Jest to dla nas ważna inwestycja. Już w tym roku rozpocznie się budowa nowego bloku operacyjnego. Sukces szpitala w Beżycach to również liczba urodzeń dzieci w szpitalu, która przekroczyła 400 porodów w 2019 r. To dolna granica, określona przez ekspertów jako minimalna, rokująca na dalsze utrzymanie Oddziału Położnictwa. Beżyce pokazują, że dobre zarządzanie pozwala nie zadłużać się i być konkurencyjnym na rynku lubelskim.

Kolejny z obszarów, to wspomniana pomoc społeczna, nad którą bezpośredni nadzór sprawuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lublinie. Potrzeby są tutaj bardzo duże, ponieważ jest wiele jednostek. Przede wszystkim mamy Dom Pomocy Społecznej w Matczynie, domy dziecka, w których często bywamy wraz z Zarządem i staramy się wspierać inicjatywy związane z poprawą warunków mieszkaniowych dla dzieci, które tam przebywają. Przed nami teraz duża inwestycja,

która dotyczy Powiatowego Ośrodka Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Matczynie. Placówka ta zostanie przeniesiona na teren dawnej szkoły w Beżycach. Zaplanowaliśmy już w budżecie pieniądze, które zostaną przeznaczone na remont, celem dostosowania tego obiektu, do potrzeb osób niepełnosprawnych. Mamy bowiem świadomość, że osobom niepełnosprawnym konieczne jest wsparcie, by zapewnić godne warunki do ich rozwoju i właściwego funkcjonowania.

■ **Panie Starosto, na jakich inwestorów Powiat Lubelski czeka? W jakim kierunku chciałby Pan, by się rozwijał?**

Te wszystkie obszary wymieniłem nie bez powodu. Są to usługi świadczone przez Powiat z mocy prawa. Dobra organizacja tych usług to element konieczny i podstawowy. Zawsze trzeba poszukiwać usprawnień organizacyjnych w funkcjonowaniu tych wszystkich obszarów, bo nigdy nie jest idealnie. Chcemy przybliżyć usługi mieszkańcom. Pierwszym elementem będzie przeniesienie podstawowych zadań Wydziału Komunikacji do gmin. Chodzi o to, by tutaj w Lublinie zlikwidować kolejki, a jednocześnie przybliżyć te usługi mieszkańcom powiatu. Kolejnym przykładem czegoś, co przyniesie korzyści organizacyjne będzie utworzenie Centrum Usług Wspólnych dla jednostek organizacyjnych Powiatu. W tym momencie opracowywana jest koncepcja funkcjonowania tego Centrum.

Ponadto chcemy podejść profesjonalnie do stworzenia Strategii Rozwoju Powiatu. To ma być dokument, który będzie pokazywał konkretne inwestycje, przedsięwzięcia, które chcielibyśmy, by w naszym powiecie powstały. Strategia ma pokazać skuteczną drogę do realizacji tych kluczowych dla nas, jeśli chodzi o rozwój gospodarczy przedsięwzięć. Jesteśmy po kilku spotkaniach z gminami dotyczącymi tego obszaru i w ciągłym kontakcie z Urzędem Marszałkowskim. Powiat lubelski dotychczas nie był włączony do porozumienia międzygminnego dotyczącego Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, w ramach którego realizowane są zintegrowane inwestycje terytorialne, co było dla mnie niezrozumiałe. My już takie porozumienie podpisaliśmy i wchodzimy do Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego, który zastępuje Lubelski Obszar Funkcjonalny w nowej perspektywie finansowej. Niestety nie wszystkie gminy wchodzi w ten obszar. Cztery pozostają poza nim i to jest dla nas problem. Dlatego właśnie będziemy pracować nad Strategią Rozwoju Powiatu. Chcemy uchwycić w niej między innymi te elementy, których nie będzie w Strategii Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego. Rozwój gospodarczy to rzecz priorytetowa dla naszego powiatu. Przyszłość wysokiej jakości usług zależy od poziomu dochodów własnych. Ten dochód obecnie to ponad 30% budżetu. Całą resztę mamy z różnego typu dotacji i dofinansowań. Mimo to, te ponad 30% to nasze „oczko w głowie”. Jeśli będziemy

w stanie więcej dochodu wygenerować, będziemy mogli wydatkować więcej na usługi. Dochody własne Powiatu są w 90% z PIT i CIT. Niewiele jest jednak przedsiębiorstw w naszym powiecie. Dlatego też chcemy wspólnie z gminami pochylić się nad planami zagospodarowania przestrzennego szczególnie w okolicach tras S17 i S19. Należy przyjrzeć się jakie są możliwości lokalizacji terenów pod inwestycje. Chcemy wyznaczyć takie obszary, doinwestować je i oczywiście ująć w Strategii. To wszystko musi być dobrze przemyślane. Zależy nam na stworzeniu maksymalnie korzystnych warunków dla inwestorów, bo takie jest zadanie władz samorządowych. Temu celowi ma służyć podpisane niedawno porozumienie z Urzędem Marszałkowskim dotyczące powstania „Powiatowego Biura Biznes Lubelskie”. Ten projekt to początek tego, co chcemy uzyskać. Zależy nam na współpracy ze środowiskiem biznesu. Jesteśmy dużym powiatem, w kluczowym obszarze wokół Lublina, a miasto Lublin wyczerpało już swoje tereny jeśli chodzi o lokalizację nowych przedsiębiorstw. Najwyższy czas, by to Powiat Lubelski przyjął nowych inwestorów.

■ **Panie Starosto, kiedy możemy się spodziewać, że powstanie Strategia Rozwoju Powiatu?**

Chcielibyśmy, by powstała do końca roku, ale ma na to wpływ wiele czynników zewnętrznych. Teraz zrobimy diagnozę potrzeb i wyznaczmy cele. Natomiast rozpisanie planu realizacji tychże celów, uzależnione jest od podziału środków finansowych dla nowej perspektywy w Brukseli. My musimy być gotowi na to, kiedy tam już podejmą decyzje, by został nam tylko ostatni krok, tzn. rozpisanie zadań definiujących źródła pozyskania środków zewnętrznych, niezbędnych do realizacji celów.

■ **Czego można życzyć Panu na ten rok?**

Chciałbym, by mieszkańcy byli zadowoleni z poziomu usług świadczonych w Powiecie, by plany i zamierzenia, o których tu mówiłem się zrealizowały i aby Bóg dał zdrowie, by te zadania móc realizować.

■ **Tego Panu i całemu Zarządowi w takim razie serdecznie życzę.**

Dziękuję.

Nieodpłatna POMOC PRAWNA na terenie powiatu lubelskiego

Barbara Boroch

Funkcjonowanie nieodpłatnego poradnictwa w 2020 roku na terenie powiatu lubelskiego to rezultat wejścia w życie 1 stycznia 2016 r. ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, która uszeregowła Polskę w gronie państw realizujących przepisy unijne o darmowym dostępie do porad prawnych na etapie przedsądowym. Realizowane od 2016 roku usługi w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej w roku 2020 zostają uzupełnione o nieodpłatne poradnictwo obywatelskie i nieodpłatną mediację.

Poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje między innymi porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego. W razie potrzeby, sporządza się wspólnie z osobą uprawnioną plan działania i wspomaga jego realizację.

W zakres poradnictwa może wchodzić również nieodpłatna mediacja, czyli dobrowolne i poufne postępowanie, w którym niezależna, bezstronna i przygotowana osoba, za zgodą stron pomaga im poradzić sobie z konfliktem. Włączenie mediacji do katalogu nieodpłatnych usług prawnych zwiększy dostępność tej usługi i pozwoli na załatwienie niektórych spraw zanim trafią one na drogę sądową.

Zadanie polegające na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat w porozumieniu z gminami i samorządami prawniczymi.

Na terenie powiatu lubelskiego funkcjonuje 16 punktów poradnictwa prawnego i obywatelskiego zlokalizowanych w lokalach udostępnionych przez gminy. Osoby zainteresowane zapraszamy do punktów najbliższych pod względem miejsca zamieszkania.

Z nieodpłatnej pomocy może skorzystać każdy, kto złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej. Zgłoszenia telefoniczne umówienia wizyt przyjmujemy pod numerem 815 286 714 w godz. 7:30 – 15:30. Informacje na temat udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej dostępne są na stronie www.powiat.lublin.pl w zakładce „Nieodpłatna pomoc prawna”.

Cyfryzacja zasobów geodezyjnych województwa lubelskiego na finiszu

Tomasz Banaszek

Każdy podróżujący po Polsce gołym okiem widzi efekty realizacji projektów dofinansowanych ze środków europejskich. Najbardziej widoczne są oczywiście drogi, baseny czy sale gimnastyczne. Unia Europejska umożliwia realizację zadań, które są może mniej „widoczne w terenie”, ale równie ważne, ponieważ korzystają z nich wszyscy mieszkańcy. Świetnym przykładem takiego rodzaju zadania jest realizacja projektu „e-Geodezja cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego”. Jest to wspólne zadanie wszystkich dwudziestu powiatów ziemskich z terenu województwa lubelskiego. Realizacja projektu rozpoczęła się w 2016 roku a jego zakończenie planowane jest na koniec 2020 roku. Łączna wartość wydatków to 187,5 mln złotych, z czego 85% to środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

Zadanie na które przeznaczona jest największa część budżetu projektu obejmuje realizację prac geodezyjnych: modernizację Ewidencji Gruntów i Budynków, założenie baz BDOT500 (Baza Danych Obiektów Topograficznych – baza zawiera informacje o obiektach otaczających nas w przestrzeni takich jak drzewa, jezdnie, chodniki, schody, skarpy itd.) i GESUT (Geodezyjna Ewidencja Sieci Uzbrojenia Terenu – informacji o uzbrojeniu terenu, m.in. o przewodach biegnących pod ziemią) - łącznie zaangażowano ponad 153 mln zł (127 podpisanych umów). Najwięcej środków na prace geodezyjne wyda Powiat Lubelski (15,07 mln zł), drugi pod względem zaangażowania środków jest Powiat Bielski (14,04 mln zł) nieznacznie wyprzedzając Powiat Zamojski (14,01 mln zł).

Dzięki realizacji wszystkich umów na prace geodezyjne uda się „ucyfrowić” zasoby geodezyjne obejmujące ponad 38% powierzchni województwa lubelskiego. Cyfryzacja zasobów geodezyjnych jest bardzo ważna, ponieważ korzystają z nich wszyscy właściciele nieruchomości oraz potencjalni inwestorzy. Część zbiorów jest już opracowana w wersji numerycznej (cyfrowej), ale duża część ma formę analogową (mapy na folii kreślarskiej), co nie pozwala na ich szybkie wykorzystanie i udostępnianie. Dlatego celem podjętego przez powiaty wspólnego przedsięwzięcia jest opracowanie numerycznych baz danych, włącznie z mapami, by w ten sposób zdecydowanie ułatwić do nich dostęp. Obecnie osoby, występujące o wydanie dokumentów z rejestru gruntów i budynków otrzymują je przeważnie w wersji papierowej.

Dzięki planowanemu uruchomieniu e-usług droga i formalności związane z obsługą z zakresu geodezji i kartografii świadczone przez powiaty zdecydowanie się skróci, część spraw będzie można załatwić nawet bez konieczności wychodzenia z domu i oczekiwania w urzędowej kolejce.

Wnioski będzie można składać siedem dni w tygodniu, przez całą dobę. Cały proces otrzymywania informacji i regulowania opłaty za usługi przypominać będzie dokonywanie zakupów w sklepie internetowym.

E-usługi będą udostępniane mieszkańcom poprzez specjalne oprogramowanie – geoportal. Przykładowe e-usługi udostępnione w geoportalu:

- Dla wszystkich klientów:
  - dostęp do mapy ewidencyjnej oraz zasadniczej z możliwością przybliżonego pomiaru odległości i powierzchni,
  - zamówienie wypisu i wrysu z ewidencji gruntów i budynków,
  - zamówienie kopii mapy zasadniczej,
  - zamówienie kopii baz danych: EGiB, BDOT500, GESUT
- Dla pracowników urzędów gmin:
  - dostęp do aktualnej części opisowej ewidencji gruntów i budynków
- Dla projektantów, pracowników urzędów gminy, jednostek zarządzających sieciami uzbrojenia terenu:
  - elektroniczne narady koordynacyjne (dawniej ZUD)
- Dla geodetów:
  - obsługa zgłoszeń prac geodezyjnych
- Dla rzeczoznawców majątkowych:
  - informacje z rejestru cen i wartości nieruchomości
- Dla komorników:
  - potwierdzenie czy osoba figuruje w ewidencji gruntów i budynków

Użytkownicy e-usług zaoszczędzą zarówno pieniądze, jak i czas, który do tej pory poświęcali na dojazd do urzędu oraz oczekiwanie na realizację sprawy. Uproszczeniu ulegnie również sam proces pozyskania danych od momentu złożenia wniosku do czasu otrzymania zamówionych materiałów.

Dodatkowo w ramach projektu opracowano cyfrową ortofotomapę, obejmującą zdjęcia lotnicze terenu wszystkich dwudziestu powiatów ziemskich województwa lubelskiego. W chwili obecnej aktualną ortofotomapę można zobaczyć na stronie internetowej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii - <http://mapy.geoportal.gov.pl/>

Spośród pozostałych zadań projektowych można wymienić m.in.: nadzór nad wykonaniem prac geodezyjnych i kartograficznych, skanowanie dokumentów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, zakup sprzętu informatycznego, zakup oprogramowania do utworzenia lub rozbudowy istniejących geoportali do świadczenia e-usług.

Łączna kwota wydatków Powiatu Lubelskiego w ramach projektu to ponad 17,4 mln zł. Środki te zostały przeznaczone głównie, na realizację prac geodezyjnych na terenie gmin: Bełżyce, Borzechów, Bychawa, Głusk, Wólka, Jabłonna, Strzyżewice (część gminy) i Wysokie.

Mając na uwadze powyższe, proszę się nie dziwić, kiedy zobaczą Państwo geodetę robiącego pomiary, w polu, czy przed domem – oni po prostu wykonują swoją pracę, aby Państwo mogli korzystać w przyszłości z jej efektów.

Projekt „e-Geodezja cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego” realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Osi Priorytetowej 2 Cyfrowe Lubelskie, Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie, w formie współfinansowania UE oraz współfinansowania krajowego z budżetu państwa

Lider projektu: Powiat Lubelski, partnerzy: Powiat Bielski, Powiat Biłgorajski, Powiat Chełmski, Powiat Hrubieszowski, Powiat Janowski, Powiat Krasnostawski, Powiat Kraśnicki, Powiat Lubartowski, Powiat Łęczyński, Powiat Łukowski, Powiat Opolski, Powiat Parczewski, Powiat Puławski, Powiat Radzyński, Powiat Rycki, Powiat Świdnicki w Świdniku, Powiat Tomaszowski, Powiat Włodawski, Powiat Zamojski.

Tytuł projektu: „e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego”

Nazwa Beneficjenta: Powiat Lubelski

Numer i nazwa działania: Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie

Całkowita wartość projektu: 187 500 000,00 zł

Całkowite wydatki kwalifikowane: 187 500 000,00 zł

Dofinansowanie projektu z UE: 159 375 000,00 zł

Dotacja celowa z budżetu Państwa: 15 450 000,00 zł

Wkład własny partnerów: 12 675 000,00 zł

Umowa o dofinansowanie:

RPLU.02.01.00-06-0039/16-00

z dnia 18 lipca 2017 r.

Dobre kwalifikacje dają pracę...

Grażyna Gwiazda – Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Lublinie

Jednym z powodów rejestracji w urzędzie pracy jest możliwość rozwoju zawodowego realizowanego poprzez różnorodne kursy i szkolenia dostosowane do indywidualnych potrzeb zainteresowanych osób.

Chciałabym zdecydowanie podkreślić zasadę indywidualizacji działań oraz elastyczność w zakresie dostosowanej formy wsparcia. Od poprzedniego roku w naszym Powiatowym Urzędzie Pracy w Lublinie rozpoczęliśmy stosowanie tzw. WKP czyli nowego narzędzia diagnostycznego pokazującego preferencje, zainteresowania, kompetencje osób bezrobotnych. Najważniejszą bowiem rzeczą w procesie ich aktywizacji jest poznanie potencjału zawodowego osoby, jej kwalifikacji, talentu, umiejętności, predyspozycji, pasji. Jak mawiał przecież Konfucjusz „Wybierz pracę, która kochasz, i nie przepracujesz ani jednego dnia więcej w Twoim życiu”

Od nowego roku rozpoczęliśmy w naszym urzędzie cykl systematycznych warsztatów pt. „Ćwiczmy Twoje kompetencje – spotkania z doradcą zawodowym”

Tematyka zajęć to m. in. dokumenty aplikacyjne, auto-prezentacja, wyznaczanie celów zawodowych, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, metody poszukiwania pracy i kwalifikacje potrzebne na rynku pracy.

Psycholog omawia też metody radzenia sobie ze stresem i trudnymi sytuacjami, pracuje nad samooceną i wzmacnianiem mocnych stron, przełamywaniem barier na rynku pracy, komunikacją i efektywnym słuchaniem, rozwijaniem postawy asertywnej, planowaniem kariery zawodowej i rozwijaniem postawy proaktywnej. Warsztaty cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Tak naprawdę może przyjść na nie po uprzednim zgłoszeniu do doradcy klienta każdy zainteresowany mieszkaniec naszego powiatu. Poprzez udział w warsztatach, realizowane WKP oraz wsparcie doradcy chcemy pomagać naszym osobom pozostającym bez pracy w świadomym wyborze swojej ścieżki zawodowej.

Kolejną, konkretną propozycją oferowaną przez urzędy pracy są szeroko prowadzone szkolenia indywidualne ukierunkowane pod potrzeby pracodawcy bądź prowadzenia przyszłej działalności gospodarczej, czy też szkolenia grupowe odpowiadające na zapotrzebowanie

pracodawców odnoszące się do zawodów deficytowych w naszym powiecie bądź w województwie.

Zaproponowaliśmy na pierwsze półrocze m.in. szkolenia grupowe takie jak: operator obrabiarek sterowanych numerycznie CNC, księgowość z elementami kadr i płac, opiekunka dziecięca, opiekunka osób starszych i niepełnosprawnych, operator koparko – ładowarki kl. III, magazynier, operator walca jezdniowego, technolog robót wykończeniowych, kucharz, czy szkolenie prawo jazdy kat. D z kwalifikacją wstępną przyspieszoną. Aby skorzystać z tych propozycji przyszły uczestnik powinien zgłosić się do swojego doradcy klienta i wypełnić stosowny wniosek.

Oprócz szkoleń osób bezrobotnych mamy również możliwość przeszkolenia osób niepełnosprawnych posiadających status poszukującego pracy. W tym przypadku dostosowane indywidualne kursy i szkolenia finansujemy z PFRONu.

Chciałabym ponadto zaprosić pracodawców mających siedzibę bądź oddział na naszym terenie działania, do skorzystania z Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczonego na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

Na ten cel otrzymaliśmy kwotę 500 tys. zł. Zachęta niech będzie informacja, iż finansujemy między innymi szkolenia, kursy, studia podyplomowe w wysokości do 300 % przeciętnego wynagrodzenia. Jeżeli firma zatrudnia do 9 osób włącznie, wówczas jest możliwy zwrot nawet całości kosztów inwestycji szkoleniowej. Powyżej 9 osób dofinansowanie jest na poziomie 80 %. Warunkiem niezbędnym jest konieczność zatrudnienia przynajmniej jednego pracownika. Wnio-

sek o dofinansowanie z KFSu pracodawca składa do właściwego PUP ze względu na siedzibę pracodawcy albo miejsce prowadzenia działalności.

Możliwość ubiegania się o te środki oznacza konieczność spełnienia przynajmniej jednego priorytetu ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (patrz ramka). Po szczegółowe informacje zapraszamy na naszą stronę internetową lublin.praca.gov.pl. Zapraszamy serdecznie zainteresowane osoby do skorzystania z proponowanych form wsparcia szkoleniowego.

Pamiętajmy, że inwestycja w szkolenie to dobra inwestycja na przyszłość dająca bądź utrzymująca pracę.

Priorytety wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2020 (Priorytety Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej)

1. wsparcie kształcenia ustawicznego dla osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
2. wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia;
3. wsparcie zawodowe kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych;
4. wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z rozwojem w firmach technologii i zastosowaniem wprowadzanych przez firmy narzędzi pracy;
5. wsparcie kształcenia ustawicznego w obszarach/branżach kluczowych dla rozwoju powiatu/województwa wskazanych w dokumentach strategicznych/planach rozwoju;
6. wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
7. wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRPiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej.

BAROMETR ZAWODÓW 2020

Powiat lubelski

DEFICYT

- asystenci w edukacji
- betoniarze i zbrojarze
- elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
- kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
- logopedzi i audiofonolodzy
- magazynierzy
- monterzy elektroniki
- monterzy instalacji budowlanych
- nauczyciele języków obcych i lektorzy
- nauczyciele nauczania początkowego
- nauczyciele przedszkoli
- nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych
- operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
- operatorzy maszyn włókienniczych
- opiekunki dziecięce
- opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
- pielęgniarki i położne
- pracownicy ds. budownictwa drogowego
- pracownicy przetwórstwa spożywczego
- projektanci i administratorzy baz danych, programiści
- psychologowie i psychoterapeuci
- robotnicy budowlani
- samodzielni księgowi
- spawacze
- sprzedawcy i kasjerzy

PLANOWANIE KARIERY ZAWODOWEJ

– jak zrobić to dobrze?

Katarzyna Nowosad

Na przestrzeni ostatnich 20 lat nastąpiła bardzo gwałtowna zmiana w rozumieniu i postrzeganiu życia zawodowego ludzi. Wraz ze zmieniającą się rzeczywistością i wystąpieniem szeregu czynników ekonomicznych, gospodarczych, politycznych i społecznych.

Ważny w pracy nad rozwojem stał się model oparty na rozumieniu życia zawodowego w aspekcie planowania i realizowania KARIERY ZAWODOWEJ. Przejawem tej zmiany było min.:

- rozszerzenie ścieżki zawodowej (niekoniecznie wykonywanie jednego zawodu do końca życia),
- brak typowego etapu przygotowania do zawodu (zawód można właściwie zdobyć w każdej chwili -> edukacja ustawiczna),
- wydłużenie czasu edukacji szkolnej (kiedyś praca od 15-16 roku życia; obecnie w tym wieku kontynuuje się kształcenie w szkole ponadpodstawowej).

Charakterystyczne jest, więc dążenie do tego, aby okres nauki był jak najbardziej otwarty, by człowiek w tym czasie jak najwięcej się nauczył (z różnych dziedzin życia), zdobył jak najwięcej doświadczeń, które będą mu przydatne w pracy (działalności zawodowej), aby; zdobył jak najwięcej umiejętności. Ciekawe i aktualne stają się tu słowa pisarza Petera Druckera: **„Jeśli przez całe swoje życie zawodowe robieś jedno, to znaczy że nigdy nie dowiedziateś się, kim bycieś.”**

Parafrazując, oznacza to, że: Im lepiej się poznasz, tym łatwiej będzie ci się znaleźć w różnych sytuacjach, również zawodowych.

Reasumując, w odniesieniu do sytuacji zawodowej człowieka musimy raczej mówić o niej jako o karierze zawodowej, czymś co trwa przez całe życie, gdyż na każdym etapie naszego rozwoju możliwe jest zdobycie jakiegoś zawodu, kwalifikacji, czy nowych umiejętności.

Karierę zawodową trzeba jednak świadomie zaplanować. Trzeba wyznaczyć sobie cel, bądź cele, do których będziemy dążyć. Zanim to jednak zrobimy, musimy poznać szereg czynników warunkujących właściwe zaplanowanie przyszłości. Poznanie ich – z jednej strony ułatwi nam odnalezienie się na rynku pracy, a z drugiej – pozwoli na wybór ścieżki zawodowej zgodnej z naszymi własnymi możliwościami, predyspozycjami, przekonaniem, itd. Decyzje dotyczące wyboru zawodu, czy też – jak wcześniej wspomniałam – zaplanowania zawodowej kariery są jednymi z ważniejszych. Od nich w dużym stopniu zależy przyszłe życie. I mimo, że zmieniająca się rzeczywistość związana z rynkiem pracy wymaga dużej mobilności (umiejętności dokonywania zmian, przystosowania się), umiejętności przekwalifikowania się, to niezmiernie istotne jest, jak dalece człowiek (szczególnie młody) świadomie podejmuje swoją pierwszą decyzję. Skutki błędnych decyzji to m.in.:

- niepodejmowanie pracy w wyuczonym zawodzie (strata czasu, po co się tego uczyć, skoro nam nie odpowiada),
- niska jakość wykonywanej pracy (z powodu braku uzdolnień czy zainteresowań w tym kierunku),
- brak satysfakcji z pracy,
- napięcie psychiczne (gdy stwierdzamy, że praca nie sprawia nam przyjemności, że przerasta nasze możliwości, czy przeciwnie – że nas nudzi).

Wśród czynników decydujących o trafnym wyborze zawodowym wyróżnia się dwie podstawowe grupy:

1. Czynniki wewnętrzne – związane bezpośrednio z człowiekiem, z jego indywidualnymi cechami, rozwojem, z tym, jaki on jest;
2. Czynniki zewnętrzne – znajdujące się poza człowiekiem, czynniki sytuacyjne, wpływające na niego w mniejszym bądź większym stopniu, ale które należy brać pod uwagę.

Przemysłane planowanie własnej kariery zawodowej składa się więc z kilku etapów:

1. Poznania siebie (czynniki wewnętrzne),
2. Poznania zawodów, rynku pracy (czynniki zewnętrzne),
3. Konfrontacji tych dwóch czynników,
4. Właściwego zaplanowania kariery, czyli określenia drogi rozwoju zawodowego, w tym znalezienia ścieżek kształcenia prowadzących do wybranego zawodu (grupy zawodów).

Ważne przede wszystkim powinno być realne spojrzenie na własną osobę. A więc nie to, co mi się wydaje, ale to, jak jest rzeczywiście. I jakkolwiek obiektywizm w postrzeganiu siebie może być trudny, to:

- dysponujemy szeregiem obiektywnych narzędzi badawczych (testy, kwestionariusze), które pomagają w samopoznaniu,
- możemy swoją ocenę siebie skonfrontować z tym, jak postrzegają nas inni (szczególnie osoby najbliższe),
- na terenie całego województwa jest wiele jednostek, w których możemy skonsultować się z doradcą zawodowym, np. Urzędy Pracy, OHP, Biura Karier itp.
- musimy sobie uświadomić, że tylko rzetelne poznanie siebie gwarantuje dokonanie jak najbardziej skutecznych wyborów.

Przyszłość zawodowa oraz efektywność decyzji edukacyjnych i zawodowych zaczyna się od CIEBIE.

NOWE KARETKI

w SP ZOZ Nr 1 w Beżycach

Magdalena Toporowska-Lebiocka

W dniu 14 lutego 2020 r. przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Beżycach odbyło się uroczyste przekazanie do użytkownika zakupionych dwóch nowych ambulansów typu „P” i „S” z przeznaczeniem dla Zespołów Ratownictwa Medycznego SP ZOZ NR 1 w Beżycach, wykonujących zadania z zakresu ratowania życia i zdrowia ludzkiego. Zakupione pojazdy, to nowoczesne ambulanse z aparaturą stosującą nowe technologie w medycynie ratunkowej. Ambulans specjalistyczny „S” posiada urządzenie do kompresji klatki piersiowej, defibrylator z transmisją EKG, respirator, nowoczesne nosze z transporterem o udźwigu 250 kg. Pojazdy kosztowały łącznie 869.000 zł. finansowanie z dotacji wojewody lubelskiego to kwota 772.500 zł a dotacja z Powiatu Lubelskiego wyniosła 80.000 zł.

Stare karetki, które zakupione zostały w 2009 roku z dużym przebiegiem często ulegały awariom, trzeba było je pilnie naprawiać i wynajmować pojazdy zastępcze. W takich sytuacjach trudno było zapewnić ciągłość realizacji świadczeń ratownictwa medycznego, utrzymać parametry mediany i maksymalnego czasu dojazdu. Koszty napraw, wynajmu, holowania były bardzo wysokie.

Załoga Działu Ratownictwa Medycznego, to pracownicy o wysokich kwalifikacjach działają w rejonie operacyjnym RO 06/01 lubelskim, w obszarze miasta i gminy Beżyce, gminy Borzechów, Niedzwica Duża i Wojciechów, czasem ambulanse dysponowane są również do Poniatowej, Chodla, Opoła lubelskiego, Nałęczowa i w zachodni rejon Lublina. Wykonujemy rocznie ok. 3200 wyjazdów.

Dyrektor SP ZOZ NR 1 w Beżycach Pan Dariusz Kamiński szczególne słowa podziękowania za udzielone wsparcie przekazał Panu Postwi byłemu Wojewodzie-Przemysławowi Czarnkowi, który udzielił dotacji, Staro-

ście Lubelskiemu Zdzisławowi Antoniowi, Wicestarosie Lubelskiemu Andrzejowi Chrzastowskiemu oraz Zarządowi Powiatu w Lublinie za wspieranie działań i udzielanie dotacji, dyrektorowi Wydziału Finansów i Certyfikacji Urzędu Wojewódzkiego Pani Beacie Niemczyk za wielkie zaangażowanie, Pani Dyrektor Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego Agnieszce Kowalskiej- Główniak za pomoc w działaniach związanych z przekazaniem dotacji. Dyrektor podziękował również pracownikom SP ZOZ nr 1 w Beżycach za zaangażowanie w działania logistyczne, przeprowadzenie procedury przetargowej i rozliczenie dotacji.

Nowe ambulanse przeznaczone będą wyłącznie do obsługi systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, usprawnią jego funkcjonowanie, zapewnią niezawodność dojazdów do miejsc wezwania i transportów pacjentów do SOR, Izb Przyjęć oraz specjalistycznych oddziałów szpitalnych, co znacznie wpłynie na poprawę bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców naszych obszarów działania i obszarów z nimi sąsiadujących.

Nowa Poradnia w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Jabłonce

Magdalena Toporowska-Lebiocka

Wychodząc naprzeciw potrzebom zdrowotnym Mieszkanek Gminy Jabłonna i okolic, z myślą o szeroko rozumianej profilaktyce, diagnostyce położniczej i ginekologicznej w dniu 19 lutego br. odbyło się uroczyste otwarcie Gabinetu Ginekologiczno-Położniczego przez Wicestarostę Lubelskiego Andrzeja Chrzóstowskiego, Dyrektora ds. medycznych Joannę Zielińską, Koordynatora POZ-ów Ninę Siejko, Pełnomocnika ds. wdrażania i realizacji programu naprawczego SP ZOZ w Bychawie Piotra Derkaczewa oraz przedstawicieli władz Gminy Jabłonna w osobach: Sekretarza Gminy Jabłonna Ryszarda Próchnickiego oraz Skarbnika Gminy Jabłonna Jolanty Góry a także przez Przewodniczącą Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Powiatu w Lublinie Marię Studzińską oraz Przedstawicieli Rady Powiatu w Lublinie: Annę Grzywaczewską, Urszulę Paździor oraz Andrzeja Kłapeć.

Gabinet jest czynny w poniedziałki w godz. 8.00 - 12.00 i w środy w godz. 9.00 - 13.00. Usługi w dziedzinie ginekologii i położnictwa świadczy dr n. med. Wacława Zalewska i lek. med. Sylwia Pałubska.

Wyzwaniem XXI wieku dla współczesnej medycyny jest m. in. realizowanie profilaktyki na wysokim poziomie. Do tego zadania niezbędna jest wyspecjalizowana kadra lekarska, a także profesjonalne wyposażenie gabinetu. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bychawie zadbał o adaptacje pomieszczeń, przygotowanie dodatkowego intymnego gabinetu przygotowawczego dla kobiet, a także zakupiono profesjonalny fotel ginekologiczny.

Gabinet będzie również wyposażony w sprzęt USG, ponieważ wsparcie finansowe na ten cel zadeklarowali podczas otwarcia poradni przedstawiciele Gminy Jabłonna. Pełna diagnoza, bez konieczności wyjazdu na kolejne badania to nie tylko wygoda dla pacjentek, ale również ogromna oszczędność czasu i pieniędzy.

Czym jest KORONAWIRUS?

Nowy koronawirus SARS-Cov-2 wywołuje chorobę o nazwie COVID-19. Choroba objawia się najczęściej gorączką, kaszlem, dusznościami, bólami mięśni, zmęczeniem. Najbardziej narażone na rozwinięcie ciężkiej postaci choroby i zgon są osoby starsze, z obniżoną odpornością, którym towarzyszą inne choroby, w szczególności przewlekłe.

Jak się zabezpieczyć przed KORONAWIRUSEM?

Wirus przenosi się drogą kropelkową. Aktualnie nie ma szczepionki przeciw nowemu koronawirusowi. Można natomiast stosować inne metody zapobiegania zakażeniu, zaprezentowane poniżej. Metody te stosuje się również w przypadku zapobiegania innym chorobom przenoszonym drogą kropelkową np. grypie sezonowej (w przypadku której, szczyt zachorowań przypada w okresie od stycznia do marca każdego roku).

KORONAWIRUS powoduje gorączkę, kaszel, duszności, bóle mięśni i zmęczenie.

Przenosi się drogą kropelkową, a więc podczas kaszlu, kichania czy mówienia.

Jak zapobiegać zakażeniu?

Często myj ręce, używając mydła i wody.

Kiedy kaszlesz lub kichasz, **zakrywaj usta i nos**.

Zachowaj co najmniej 1 metr odległości od osób, które kaszlą i kichają.

Jeśli **wracasz z regionu**, gdzie występuje koronawirus i **masz objawy** choroby lub miałeś **kontakt z osobą zakażoną**, powiadom telefonicznie o tym stację sanitarno-epidemiologiczną lub zgłoś się do oddziału obserwacyjno-zakaźnego.

Infolinia NFZ

800 190 590

www.gov.pl/koronawirus

Zajęcia pełne uśmiechu

w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bychawie

Magdalena Gąbka, Iwona Zaręba

W tym roku Ferie zimowe w Poradni mimo braku śniegu za oknem okazały się ciekawą propozycją dla grupy dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Uczestnicy nie tylko odpoczywali od szkolnych obowiązków, ale przede wszystkim kreatywnie spędzali czas w grupie nowych rówieśników. W zajęciach wzięły udział dzieci w wieku od 4 do 7 roku życia z terenu działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bychawie.

Zajęcia prowadziły: Iwona Zaręba – logopeda oraz Magdalena Gąbka – pedagog. Spotkania w grupie miały na celu nie tylko dobrą zabawę, ale także rozwijanie wielu talentów: plastycznych, aktorskich, a także doskonalenie umiejętności społecznych i odkrywanie atrakcyjnych sposobów spędzania czasu wolnego. Był czas na naukę piosenek i wierszyków, ale także na wykonanie laurki dla babci i dziadka z okazji ich święta. W programie znalazły się liczne gry, konkursy i zabawy integracyjne, jak również zabawy ruchowe i ćwiczenia relaksacyjne. Wśród dzieci nawiązały się nowe przyjaźnie, a dzieci z radością przyznały, że z ochotą wezmą udział w następnej edycji takich zajęć.

Z zajęć organizowanych na terenie Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Bychawie skorzystały dzieci z gmin Bychawa, Strzyżewice, Wysokie i Krzczonów.

Czas zimowego wypoczynku został wykorzystany nie tylko na zabawę. Poprzez różnego rodzaju aktywności, dzieci ćwiczyły słuch fonematyczny, rozwijały pamięć słuchową, orientację przestrzenną i kierunkową, sprawność manualną i grafomotoryczną oraz koncentrację i uwagę. Dodatkowo poprzez różnego rodzaju ćwiczenia i zabawy logopedyczne dzieci usprawniały narządy artykulacyjne, rozwijały i wzbogacały słownik. Zastosowano elementy logorytmiki, terapii ręki, elementy metody Knillów oraz różnego rodzaju gry i zabawy dydaktyczne.

Zabawy ruchowe były świetnym ćwiczeniem w zakresie motoryki dużej. Ponieważ zajęcia odbywały się w grupie zróżnicowanej wiekowo, dzieci uczyły się współpracy, wzajemnej pomocy i odpowiedzialności. Celem zajęć było przede wszystkim umożliwienie dzieciom odkrywania własnych mocnych stron, talentów, doskonalenia umiejętności społecznych, poznania nowych przyjaciół, rozwijania twórczości i kreatywności. Dodatkowo pojawił się element pozytywnej rywalizacji podczas gier planszowych i zabaw ruchowych. Zajęcia zostały pozytywnie ocenione przez rodziców. Uznano, że były bardzo interesujące i atrakcyjne dla dzieci. Pozwoliły nie tylko przyjemnie spędzić czas, ale również umożliwiły nabycie nowych umiejętności i doświadczeń. Na zakończenie dzieci otrzymały pamiątkowe dyplomy i gadżety.

Dziękujemy za wspólnie spędzony czas i zapraszamy na kolejne przygody z Poradnią.

Sanitariuszka „Lidia” z 14 Placówki AK Krężnica Jara

Krystyna Roman – Stowarzyszenie AK z Niedrzwicy Dużej

27 sierpnia minęło 15 lat od śmierci Janiny Kowalczyk z domu Ciołek i jest to okazja do przypomnienia, a właściwie szerszego przedstawienia naszej społeczności postaci sanitariuszki „Lidii”.

Janina Ciołek urodziła się 24 maja 1924 roku w Krężnicy Jarej w części zwanej Kolonią i tam mieszkała do śmierci. Z domu rodzinnego wyniosła ważne wartości, które realizowała w swoim życiu: miłość do Boga, Ojczyzny i bliźnich. Jako młoda dziewczyna lubiła się uczyć i miała chęci i możliwości zdobywania wiedzy. Przed wojną rozpoczęła naukę w szkole średniej w Lublinie i tam też czasowo zamieszkała. Niestety wybuch drugiej wojny światowej zniweczył jej plany. Wróciła do domu rodzinnego. Kiedy na terenie Krężnicy Jarej powstała podziemna organizacja, przemianowana w 1942 roku w Armię Krajową, w jej szeregi wstąpiło wielu młodych ludzi. Czternasta Placówka obejmowała swoją działalnością tereny gm. Niedrzwica Duża i była podzielona na cztery plutony. Stanowiła część składową V Rejonu obwód Lublin powiat, Inspektorat i i Okręg Lublin. Dowódcą 14 Placówki był „Mir” – Krzysztof Goliński, a jego zastępcami byli: „Mostek” – Józef Kruk pochodzący z Kolonii Krężnica Jara i „Żaba” – Szczepan Żelazny z Niedrzwicy Dużej. Do oddziału wstąpił najpierw jej brat Józef Ciołek – pseudonim „Mewa”, a później Janina. Zasiłła szeregi grupy sanitarnej i przyjęła pseudonim „Lidia”. Ona, tak jak większość członków 14 Placówki, przysięgę żołnierską składała przed komendantem – podchorążym Krzysztofem Golińskim, pseudonim „Mir”. Podobnie jak i inni zaprzysiężeni żołnierze AK przechodziła szkolenie wojskowe i sanitarne. Jedną z większych i tragiczniejszych akcji, w jakiej brała udział jako sanitariuszka była pomoc poszkodowanym w katastrofie kolejowej niemieckiego pociągu w lipcu 1944 roku. Poszkodowanymi byli Polacy podróżujący w otwartych wagonach przed lokomotywą, które wyleciały w powietrze po najeździe na miny podłożone na torach. Jak wspominali członkowie jej rodziny wszystkie czyste, lniane prześcieradła zostały tej nocy zabrane z domu i przeznaczone do opatrywania rannych.

Z końcem lipca 1944 roku nastąpił kres działań wojennych z okupantem niemieckim, ale zaczęła się inna

okupacja – sowiecka. Oficjalnie powstało niepodległe państwo polskie – Rzeczpospolita Polska, ale niestety nie miało to państwo pełnej niepodległości i niezawisłości, wszelkie wytyczne pochodziły z Moskwy. Co to oznaczało dla żołnierzy Armii Krajowej? Prześladowania.

19 stycznia 1945 roku ostatni dowódca AK gen. Okulicki wydał następujący rozkaz.: „Żołnierze Armii Krajowej! Daję Wam ostatni rozkaz. Dalszą swą pracę i działalność prowadźcie w duchu odzyskania pełnej niepodległości Państwa i ochrony ludności polskiej przed zagładą. Starajcie się być przewodnikami Narodu i realizatorami niepodległego Państwa Polskiego. W tym działaniu każdy z Was musi być dla siebie dowódcą. W przekonaniu, że rozkaz ten spełnicie, że zostaniecie na zawsze wierni tylko Polsce oraz by wam ułatwić dalszą pracę - z upoważnienia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zwalniam Was z przysięgi i rozwiązuję szeregi AK. W imieniu służby dziękuję Wam za dotychczasową ofiarną pracę. Wierzę głęboko, że zwycięży nasza Święta Sprawa, że spotkamy się w prawdziwie wolnej i demokratycznej Polsce. Niech żyje Wolna, Niepodległa, Szczęśliwa Polska!”.

Wielu żołnierzy AK ujawniło się i zostało aresztowanych, wielu zeszło do podziemia i dalej prowadziło walkę, wówczas z nową władzą i dyrektywami sowieckimi. Na terenie Lubelszczyzny kierował taką walką antysowiecką Hieronim Dekutowski, pseudonim „Zapora”. Do „zaporczyków” dołączyli też niektórzy członkowie 14 Placówki AK Krężnica Jara, a wśród nich była również Janina. Oprócz sanitariuszki pełniła także funkcję łączniczki. Kolportowała zakazaną przez władzę komunistyczną prasę, przenosiła meldunki, poufne listy. Jej ostatnim zadaniem było doręczenie koperty do rąk Marii Pełczyńskiej. Krótko po tym została aresztowana. Czy była śledzona? Czy ją ktoś wydał? Czy to było przypadkowe zatrzymanie i rewizja i znaleziono przy niej nielegalną prasę? Dziś nie znajdziemy odpowiedzi na te pytania. Faktem jest aresztowanie Janiny Ciołek, rozprawa sądowa,

wyrok – dwa lata więzienia na lubelskim Zamku. Bijąc ją i katując próbowano wyciągnąć z niej informacje na temat współtowarzyszy. Nie udało się oprawcom z niej nic wydobyć, bo nie nastąpiły kolejne aresztowania. W więzieniu Janina zachorowała na czerwonkę. Była bardzo słaba, właściwie nie dawano jej szans na przeżycie i dlatego pozwolono matce odwiedzać ją w więziennym szpitalu. Matka, Marianna Ciołek, nosiła do tego szpitala jakiś płynny tłuszcz, którym ją poila. Dzięki temu, modlitwom i Opatrzności Bożej Janina przeżyła, choć była już w agonii. Rodzina starała się o ułaskawienie, niestety próśby odrzucono. Wobec tego próbowano innymi metodami wydostać Janinę z więzienia. Rodzice sprzedając chyba kawałek ziemi zdobyli pieniądze i wykupili ją. Wróciła do domu 5 stycznia 1946 roku. Była w strasznym stanie – jej ciało stanowiło jedną wielką ranę. Postrzępione kawałki ubrania przyklejone były do pokrwawionego ciała pokrytego strupami, krwawkami... Najbliżsi otoczyli ją troskliwą opieką i powoli wracała do zdrowia i sił. Po pobycie w więzieniu pozostała wielka trauma i strach – strach o siebie i najbliższych. Ten strach towarzyszył jej całe życie. W ostatnich dniach lutego 1946 roku wyszła za mąż za Jana Kowalczyka z Krężnicy Jarej. Do jej domu wprowadził się mąż. Poczuli się nieco pewniej, bezpieczniej, bo obok niej był ktoś, kto się nią opiekował, służył pomocą. Jej prześladowcy nie zapomnieli jednak o niej. Przez wiele lat nachodzili rodzinę, straszili podpaleniem, stukali do okien nocą, przytykali rozżarzone papierosy do szyb, ścian domu. To wszystko burzyło spokój rodzinny i nie pozostawało bez wpływu na psychikę Janiny, jej męża i córek. Niejednokrotnie nocą uciekali do lasu. W czasie wojny w domu państwa Ciołków często przebywali partyzanci, mieli tam stację łączności, przechowywali też u nich radio, słuchawki i inne akcesoria łączności. Jedna z córek Jana Kowalczyka pamięta, jak w połowie lat pięćdziesiątych zapakował to wszystko do koszyka i zakopał w krzakach w rowie. Bał się, że podczas rewizji zostanie znaleziona radiostacja i będzie powód do aresztowania i dalszego szykanowania rodziny. Niestety po latach nie dało się odszukać tych zakopanych „wojennych skarbów”, a szkoda, bo byłyby to ciekawe dowody wojennej przeszłości mieszkańców Krężnicy.

Pani Janina Kowalczyk z domu Ciołek nigdy nie chciała wracać do tych tragicznych przeżyć, nie opowiadała o tym córkom. Bała się. Bała się o siebie i rodzinę. Temat wojny był tematem tabu. Przez resztę swojego życia przeszła cicho, modląc się, pracując w gospodarstwie i wychowując córki. Starła się być niezauważaną przez ludzi. Ten krótki okres więzienia zabrał wówczas tej młodej, pięknej dziewczynie, zdrowie i pozostawił trwałe blizny nie tylko na ciele, ale przede wszystkim na duszy.

Kiedy nastąpił przełom polityczny w Polsce i zaczęto doceniać ludzi, którzy w czasie wojny walczyli z Niemcami w szeregach Armii Krajowej, a później z komunizmem, doceniono również sanitariuszkę „Lidię”. 18 stycznia 1991 roku otrzymała legitymację Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, a nieco później Krzyż Armii Krajowej – odznaczenie honorujące członków Polskiego Państwa Podziemnego z okresu II wojny światowej. (Krzyż Armii Krajowej został ustanowiony w 22 rocznicę wybuchu powstania warszawskiego, 1 sierpnia 1966 przez generała Tadeusza Bora-Komorowskiego, byłego dowódcę AK i ówczesnego przewodniczącego rady naczelnej Koła AK w Londynie. Dopiero od 1992 został uznany za polskie odznaczenie wojskowe, nadawane przez Prezydenta RP. Jego nadawanie uznano za zakończone z dniem 8 maja 1999.)

W 2017 roku rodzina otrzymała pismo z Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciw Narodowi Polskiemu IPN w Lublinie informujące o unieważnieniu wyroku wydanego na Janinę Ciołek za działalność na rzecz niepodległego państwa polskiego. Pośmiertnie została zrehabilitowana.

Serdecznie dziękuję córkom pani Janiny – paniom Grażynie G. i Wiesławie W. oraz kuzynowi Wojciechowi G. za informacje i udostępnione materiały, dzięki którym powstał powyższy artykuł.

*Z okazji nadchodzących Świąt Wielkiej Nocy
życzymy obfitości łask Bożych, zdrowia, nadziei i miłości.
Niech Zmartwychwstały Jezus Chrystus błogostawi,
podnosi na duchu i napełnia serca radością!*

Krzysztof Chmielik
Przewodniczący Rady
Powiatu Lubelskiego

Zdzisław Antoń
Starosta Lubelski